

Nr 985

Av herrar **Wennerfors** och **Nordgren**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 75, med förslag angående effektivisering av verksamheten på pris- och konkurrensområdet samt konsumentvaruforskningen.*

(Lika lydande med motion nr 788 i Första kammaren)

I proposition nr 75 behandlas pris- och kartellnämndens prisundersökningar och prisövervakning. Vi konstaterar med tillfredsställelse att departementschefen fastslår att denna verksamhet inte ensam kan stabilisera priserna eller hejda prisstegringarna. Departementschefen uttalar vidare följande:

»Jämförelserna bör helst bl. a. beakta relationen mellan pris och service samt mellan kontantköp och kreditköp ur förmånlighetssynpunkt.»

Syftet med detta uttalande på s. 78 i propositionen instämmer vi i, men ordet »helst» ger meningen en oklar innebörd. Det hade varit önskvärt om departementschefen i detta avseende klart och entydigt uttalat att SPK i denna verksamhet konsekvent bör beakta relationen mellan pris- och servicegrad. Ett dylikt uttalande hade dessutom bättre korresponderat med den följande meningen. Vi citerar:

»Självfallet bör insamlandet av underlag till en konkret och verksam prisupplysning ske med beaktande av kraven på saklighet och allsidighet.»

Man kan med all rätt göra den reflexionen att om verksamheten skall kännetecknas av saklighet och allsidighet, får det inte råda någon tvekan om behovet av inte bara prisinformationer utan även redovisning av servicegrad, närhet, sortiment m. m.

När det gäller målsättningen för SPK:s prisundersökningar kan man finna att exempelvis Näringslivets opinionsnämnds stränga krav på objektivitet icke uppfylles, då SPK därom uttalat att prisundersökningarna endast bedrivs i konsumentupplysnings syfte och de valda mätmetoderna tar sikte på vissa informationsbehov hos konsumenterna. Men sammanfaller inte informationsbehovet med kravet på objektivitet och saklighet? Tydligt uppfattar man det inte så. Man påstår att konsumenternas intresse huvudsakligen gäller varupriserna. Andra hos leverantörsledet och detaljhandelsledet kostnadsförorsakande konkurrensmedel — som i sista hand torde få betalas av konsumenterna — skall tydligen inte beaktas i prisundersökningarna. Argumentet att den »intelligenta» konsumenten själv

»väger in» värdet av de icke redovisade servicefaktorerna är inte övertygande.

SPK har sedan 1961 utfört lokala prisundersökningar inom livsmedelsdetaljhandeln i en rad städer. Härvid har brister i metodiken påpekats, som medfört att undersökningarnas tillförlitlighet kunnat dras i tvivelsmål.

Under år 1966 genomförde SPK prisundersökningar i 13 städer. Bland dessa städer ingick också Gävle, där flera köpmän ansåg att prisnivåerna i deras livsmedelsbutiker angetts på ett felaktigt sätt. Under hösten 1966 kunde efter genomgång av undersökningsmaterialet en rad oriktigheter konstateras. Härvid har också sättet på vilket resultaten av undersökningarna offentliggjorts kritiserats samt den brådska som tydligen var för handen i slutet av augusti och i början av september.

Det är nödvändigt att framtida undersökningar utformas på ett sådant sätt att resultatens tillförlitlighet icke kan ifrågasättas. Undersökningsmetoderna borde således bli föremål för en grundlig översyn ur såväl principiella som praktiska synpunkter. Dessutom borde utredas de med SPK:s prisundersökande verksamhet för den enskilde köpmannen förknippade säkerhetsriskerna och detta leda till åtgärder som undanröjde dessa risker.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att statens pris- och kartellnämnds prisundersökningsverksamhet blir föremål för utredning.

Stockholm den 14 april 1967

Alf Wennerfors (h)

Hans Nordgren (h)

Nr 986

Av herr **Björkman**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 85, angående vissa åtgärder inom vuxenutbildningens område m. m.

(Lika lydande motion nr 797 i Första kammaren)

Stockholm den 14 april 1967

Folke Björkman (h)